

- Dóna la roba que no pot aprofitar ell als pobres.
- Encerta la resposta cada vegada que s'hi fixa.
- Complement directe.
- *Ho*, perquè equival a tota una proposició.

Ortografia (pàg. 115)

42. Sóc, ets, és, som, sou, són.
- Tres formes amb accent diacrític.
43. • Quan surtis de l'institut, vés a veure l'àvia.
- Dona, vols dir que no en fas un gra massa?
 - Els monitors han dit que fóra millor que els pares marxéssim.
 - Ho sento, però no sé de què em parla.
 - Se'n va a dormir tardíssim i l'endemà no s'aguanta de son.
 - El Lluís crida molt, però no té gens de raó.
44. *Resposta model.*
- Tu sempre dones les culpes als altres.
 - Sóc una mica tossuda i em costa donar el braç a tòrcer.
 - Ja sé el final de la novel·la perquè me l'han explicat.
 - Això que ha passat és una desgràcia.
 - Véns a fer un tomb o et quedes mirant la tele?
45. • *Mòlt* és el participi del verb *moldre*. *Molt* és un determinant quantitatiu.
- Les formes del participi també porten accent i les del determinant no en porten.
46. *Resposta model.*
- Cada vegada que sec al cotxe se'm fa un séc a la faldilla.
 - Quan traiem la bóta de vi ranci, en Pere bota d'alegria.
 - M'agrada l'olor que fa la cuina quan coc el còc al forn.
 - L'avi seu a la cuina i fa candeles amb el sèu.
47. *Resposta lliure.*

Lèxic (pàg. 116)

48. 1 → rentaplats, 2 → tallaungles,
3 → salvavides, 4 → llevataps,
5 → obrellaunes, 6 → comptagotes,
7 → paraigua, 8 → altaveu, 9 → trencanous.

49. Paraules compostes: milhomes, ferrocarril, terratrèmol, fotocòpia, pocavergonya, hispanoamericana, telenotícies, autopista, rentaplats. Paraules derivades: carnisser, plugim, terrissaire, olivar, contradicció, foragitar, serenitat.

50. *Resposta model.*

- comptaquilòmetres, compta-revolucions
- gira-sol, giravolta
- tallagespa, tallapapers
- pica-soques, picapedrer

51. Llenguallarg, setciències, terratinent, anglosaxó, agredolç, centpeus, afroamericana, sordmut.

52. Saltamartí, tocadiscos, pintallavis, correfoc, dragamines, llevaneu, llançamíssils.

53. • Persona que va de poble en poble, guanyant-se la vida venent o demanant: rodamón.
- Llicència per escrit que es dóna a algú perquè pugui entrar en un país estranger: passaport.
 - Vaixell encarregat de vigilar les costes: guardacostes.
 - Cèrcol de ferro que serveix per posar al foc les paelles: trespeus.
 - Instrument per traçar línies: tiralínies.
 - Part lateral d'una via urbana, generalment més alta que la calçada: voravia.

54. • Tocatardà: que es lleva tard.
- Tragicòmic: mig seriós, mig còmic.
 - Audiovisual: relatiu a la visió i a l'audició alhora.
 - Clarobscur: distribució de llums i ombres.
 - Aiguaneu: barreja de pluja i neu.
 - Passatemps: entreteniment, diversió que ajuda a passar el temps.

55. Pèl-roig, penya-segat, nouvingut, poca-solta, capgròs, aiguamoll, espanta-sogres, coliflor, cinefòrum, busca-raons, mitjanit, allioli.

Literatura (pàg. 121)

56. La descripció de l'habitatge del hòbbit (dos primers paràgrafs) i del hòbbit pròpiament dit (tercer paràgraf).
57. El fet de ser subterrani, la comoditat o confortabilitat i la gran quantitat d'espais i objectes que conté.
58. És algú a qui agrada la comoditat («era un forat de hòbbit, cosa que significava comoditat»), les relacions socials («al hòbbit li entusiasmen les visites») i l'abundància de menjar i vestits («en tenia un munt, de rebosts»; «tenia habitacions senceres plenes de vestits»).

50. • llibres: biblioteca
• quadres: pinacoteca
• vídeos: videoteca
• pel·lícules: filmoteca/cinemateca
• discos: discoteca
• diaris i revistes: hemeroteca

51. Polígon, pentàgon.

52.

H	E	M	A	T	O	L	O	G	I	A	G	O	F	R	O	A
P	O	I	A	E	D	S	D	A	O	H	N	F	D	P	A	I
P	N	E	U	M	O	L	O	G	I	A	D	T	E	O	O	G
S	S	O	O	H	N	D	R	O	T	F	O	A	R	D	P	O
I	D	P	J	Q	T	R	E	H	O	A	P	L	M	O	O	L
Q	N	E	U	R	O	L	O	G	I	A	E	M	A	L	E	O
U	F	R	I	T	L	H	L	A	O	M	G	O	T	O	A	T
I	L	U	S	Y	O	J	N	E	F	R	O	L	O	G	I	A
A	R	E	P	T	G	N	A	A	K	I	S	O	L	I	D	M
T	P	A	B	O	I	I	H	F	G	A	E	G	O	A	S	U
R	P	E	D	I	A	T	R	I	A	T	N	I	G	X	O	A
I	S	F	A	R	D	E	M	P	R	U	C	A	I	L	Q	R
A	C	A	R	D	I	O	L	O	G	I	A	S	A	I	M	T

53. • Autodidacta → Persona que s'ha instruït sense l'ajut d'un mestre.
• Ortopèdia → Correcció o prevenció de les deformitats del cos per mitjà d'aparells.
• Clorofil·la → Pigment verd propi de les plantes i altres organismes.
• Periscopi → Aparell per observar objectes situats fora del camp de visió directa.
• Osteopatia → Malaltia òssia.
• Autocràcia → Forma de govern en què el sobirà té un poder absolut
• Taxidèrmia → Art de dissecar els animals morts donant-los aparença de vius.

54. **Crono-** significa temps.

Resposta model. Va redactar una cronologia dels fets. M'han regalat un cronòmetre.

55. *Resposta model.*

- clepto-: robar. Cleptomania: propensió patològica a robar.
- somn-: somni. Somnífer: que provoca son.
- logo-: paraula. Logopèdia: correcció dels defectes de la veu o de l'expressió.
- psico-: ànima. Psicologia: ciència que estudia la constitució, el comportament i els estats de consciència de la persona.
- antro-: home. Antropofàgia: habitud de menjar carn humana.
- necro-: cos mort. Necròpsia: autòpsia, examen d'un cadàver.
- agri-: camp. Agricultura: art i tècnica de conrear la terra.

56. *Resposta model.*

- -rràgia: ruptura. Hemorràgia: flux de sang de qualsevol part del cos.
- -gàmia: unió. Endogàmia: reproducció entre individus de la mateixa població o localitat.
- -ònim: nom. Pseudònim: nom fals emprat per un autor en lloc del seu.
- -fon: so / veu. Micròfon: aparell que converteix les ones sonores en senyals elèctrics.
- -grafia: escriptura / descripció. Geografia: ciència que descriu i estudia la superfície de la Terra i la presència i les activitats humanes.
- -metre: mesura. Taxímetre: comptador especial que indica la quantitat que ha de pagar el passatger d'un taxi.
- -filia: amic. Bibliofília: afició als llibres.

57. • És un megalòman: només vol fer grans coses.

- Va anar a l'hipòdrom a veure les curses de cavalls.
- Va consultar tota la informació en una enciclopèdia.
- Va matar els fongs dels arbres amb un bon fungicida.
- Aquell oleoducte porta el petroli fins a la ciutat.
- L'enologia és la tècnica de preparació i conservació dels vins.

Literatura (pàg. 148)

58. • A les estrofes senars, parla el trobador; a les parells, parla l'oreneta.
– L'oreneta anuncia al trobador que és la dama qui l'envia. Segona estrofa.
– El trobador exposa a l'oreneta les seves obligacions com a cavaller. Cinquena estrofa.
– El trobador expressa el seu respecte per l'oreneta, pel que representa. Tercera estrofa.
– L'oreneta recorda al trobador que té unes penyores de la dama. Quarta estrofa.

59. En l'encapçalament de cada estrofa, es repeteixen, alternant, les expressions «Oreneta» i «Senyor i amic». Els versos són decasil·labs (art major) i les rimes, consonants, una de masculina (en -i) i dues de femenines (en -ona i -atge). L'esquema de rimes és constant a les sis estrofes (AABBCC).

60. Trobador: sofriment, insomni, falta de salut, acolliment respectuós del missatger de la dama, sentit de l'honor militar / Dama: desig intens, sofriment.

- Fa suposar un amor elevat, ple de desig i de sentiments nobles.

37. *Resposta model.*

- Li van preguntar quin li agradava més.
- Personalment, opino que hi ha una il·luminació deficient.
- Diques què vols.
- Saps qui és el responsable de la instal·lació?
- Dubtava si avisar la policia...
- Explica'm

38. *Resposta model.*

- Penseu (+ SN): ...una possible excursió.
- Penseu (+ SP): ...en els veïns.
- Penseu (+ SV que comenci per un infinitiu): demanar permís a l'Ajuntament?
- Penseu (+ proposició subordinada que comenci per la conjunció que): ...que en aquesta època es fa fosc aviat.
- Penseu (+ proposició subordinada que comenci pel pronom interrogatiu què): ...què voldreu per dinar.

39. La primera (*que pesi menys*) equival a un SA (per exemple, *més lleugera*) i, per tant, és adjectiva; mentre que la segona (*que m'enfadi amb tu*) equival a un SN (per exemple, *el meu enuig*) i, per tant, és substantiva.

40. *Resposta model.* Es va marejar amb els revolts que feia la carretera.

Va trobar una solució per a la seva empresa, la qual consistia a retallar les despeses innecessàries.

He perdut la regadora amb què normalment remullo les margarides.

41. *Resposta model.* Van trobar-se on havien quedat. He obert la porta quan he sentit el timbre. Ho vas fer com t'havia indicat?

42. • Falsa. *Perquè* s'escriu sempre amb accent.
• Falsa. *Perquè* sempre porta l'accent obert.
• Certa. *Resposta model:* Per què dius que no vindràs? *Perquè* em fa mandra.
• Certa. *Resposta model:* Ho enviaré per correu urgent perquè ho rebin avui mateix (finalitat). / La paret ha cedit perquè no estava ben fonamentada (causa).

43. ■ encén, encengui, enceguem, enceneu, encenguin
vulgues, vulgui, vulguem, vulgueu, vulguin
vine, vingui, vinguem, veniu, vinguin
sigues, sigui, siguem, sigueu, siguin
creu, cregui, creguem, creieu, creguin
mou, mogui, moguem, moveu, moguin

viu, visqui, visquem, viviu, visquin
estigues, estigui, estiguem, estigueu, estiguin

44. • Els ofereixen beguda.

- Li dóna el biberó. / Dóna-li el biberó.
- Els heu d'oferir confiança. Heu d'oferir-los confiança.
- Pau, reparteix-los els plats i els coberts.
- Els porta el material, porta'ls el material.

■ li, els ('ls, -los). Utilitzar *lis* en comptes de *els*.

Ortografia (pàg. 224)

45. L'IEC, l'UCI, l'FMI, la UGT, l'IVA, la UOC, la UAB, l'IRPF.

46. L'NBA. La INTERPOL.

■ La primera és pronunciada amb e inicial (enabe-a), la segona es pronuncia amb la síl·laba inicial àtona i, en aquest cas, l'article femení davant de i no s'apostrofa.

47. • L'1 de maig, festa del treball.
• L'1 de juny del 2008.
• L'11 de setembre, diada nacional.
• L'11è Aplec de col·leccionistes de segells.
• Les XI Jornades de Mitjans Audiovisuals.
• L'11a Marató de TV3.

48. *Resposta model.* L'Smart, l'star-system, de Houston, de Hollywood

49. • la iarda: unitat anglesa de longitud una mica inferior a un quilòmetre.
• el iot: embarcació esportiva i d'esbarjo.
• la hiena: mamífer carnívor nocturn i carronyaire.
• el iogurt: producte làctic.
• el uacari: mamífer primat.

50. La normalitat és el que és acceptat com a normal i, contràriament, la anormalitat és allò que surt de la norma.

■ La moralitat, la amoralitat.

51. la universitat, la essa, la història, la unió, la insistència, la ufana, l'Índia, l'única, la històrica, la indisposició, l'hípica, la Irene, la indigna, l'Úrsula, l'ínfima, la unitat, la hipermetropia, la ema, l'última, l'íntima, la humanitat, la erra, la ironia, la instantània

52. La una no s'apostrofa quan es refereix a l'hora; en canvi, s'apostrofa en els connectors *l'una...* *l'altra...*

53. *Resposta lliure.*